

Provocarea incidentelor s'a produs din dispozitia ministrului de Interne Georgescu Teohati care a ordonat aducerea camioanelor cu muncitori în Piata Palatului Regal pentru a împrăstia multimea ce începuse să se adune de la ora 8 din

Apostol Gheorghe a acordat acțiunea cu masinile din sediul Confederației Generale a Muncii de pe str. Wilson. A dispus să se infiltreze agenți provocatori printre mulțime și să aresteze. Astfel zeci de persoane arestate au ajuns în sediul C.G.M. unde au fost schingiuiți personal de Gh. Apostol.

Generalul Susaicov a ordonat trupelor rusești să apere Ministerul de Interne.

Printre muncitorii din mașini care au terorizat Piata Palatului Regal și au fost prinși după răsturnarea celor 2 camioane incendiate, sau recușoșcuti de ce tătari se numără: BUJESCU Ștefan, Câmpeanu Alexandru, Coman Gheorghe, Dârdoagă Constantin, Lazarovici Lazăr, Mândra Toma, Olaru Gheorghe și alții vreo 80.

REPRESIUNEA:

Un detașament de NKVD care iese din curtea MAI s'a postat în afara pentru a împiedica intrarea manifestanților în care începuse să se tragă de la ferestrele ministerului și de pe acoperișul lui.

Colonelul Cambrea Nicolae, comandantul diviziei de "panduri" Tudor Vladimirescu" a trecut prin Piata Palatului Regal pentru a evalua situația și a lua măsuri de evacuarea lor. El e cel care a dispus ca ostasii din T.V. sub comanda căpitanului BOSANCEANU să iasă cu ostasi din curtea MAI și să înceapă evacuare. Așa s'a început asaltul armat împotriva populației, trăgându-se în plin în timp ce comisarii și agenții ai poliției smulgeau oamenii protejați de armată. Astfel s'au depistat peste 700 oameni arestați în următoarele locuri:

Confederația Generală a muncii,
Ministerul de Interne,
Cazarma Reg. 1. Grăniceri,
Prefectura Poliției Capitalei,
Inchisoarea Jilava,
Inchisoarea Uranus.

CONDUCĂTORII SCHINGUIIRII CELOR ARESTAȚI:

Georgescu Teohati, ministru de interne,
Nicolșchi Alexandru, șeful brigăzii mobile,
Nicolau Serghei (fost Niconov) din NKVD instalat în fruntea S.S.I.
Didenco Vanea, devenit Gheorghe vidrascu, șeful ajutor a lui Niconov.
Alexandrescu, inspector,
Bogdan Nicolae, inspector
DAVLDESCU Sache " "
DELEANU Carol, " "
GONCIARUC PIOTR, din NKVD, devenit PETRESCU Petre, șef secție la S.S.I.,
Dulgheru Misu, inspector
JIANU Marin, ministru adjunct la interne,
MAZURU Vladimir din S.S.I.
MIHALCEA Constantin, inspector,
SEPEANU Teodor " "
SFETCOVICI Gr. " "
STUPINEANU
NISİPEANU Constantin,
POMPILIAN....

ALTE CADRE DE SCHINGUIITORI:

PETROVICI Gata ^{comisar}
 BOCSA chestor ; BRANZARU Emil;
 CURFLEA Aurel - " LAZAROVICI ;
 NICULESCU Constantin-Turli, chestor; Năstăsescu
 NICULESCU Stefan " "
 NISIPEANU " "
 BULZ Gheorghe, stud. la Drept, unul din marii călăi, comisar,
 CONSTANTIN Constantin, comisar,
 DIACONU Aurică, " "
 FIRESCU Ion " "
 FLINTEA " "
 GOROTCOV Igor, stud. veterinară " "
 GRUMBLATT Sergiu " "
 SCURTU Nicolae " "
 URSEI Ion " "

Agenti de diversiune folositi ca infiltrati in manifestatie si
 in anchete pentru recunoasterea celor arestati:

ALEXE Stefan	BANDEL Avram	BOCA Emil
BREAZU Ion,	DATCU I. Tudor	DRAGOMIR Marin
FILIPESCU Grigore,	GHEORGHE T. Alexandru	MELIANU Ion
MOROLIANU, stud. veterinară,	PETRARU Dumitru	RUPTUREANU Alexandru,
ROZANSCHI Dan,	Stan Florea,	Stoica Vasile,
VEINER Pascu...ș.a.		

PROCURORII CARE AU ANCHETAT SI TRIAT PE CEI ARESTATI:

POPESCU Iorgu, maior, procuror instructor în Parchet Curtii Martiale, Corp II
 armată din București.
 SOARE Radu, căpitan magistrat, din Parchetul Curtii Martiale București
 GHICA Nicolae, " " idem
 IOSIF Adrian locot. " idem

MANOLIU Nicolae, lt. col. magistrat a anchetat răniții din spitale,
 PURDEL I., căp. magistrat, idem
 SAVULESCU H. Ion, căpitan mag. idem
 CRISTOVEANU Ion, căp. magist. Rezervă, idem

MORTII

ALEXANDRU Mircea
 BEU Constantin, coșar a fost omorît în Confederația Generală a Muncii.
 BARBU Aurelian, din com. Militari,
 CINCA Ion,
 CONSTANTIN Sandu,
 CORĂU Vetuța, elevă din Giulești împuscată în cap, în fata M.A.I.,
 FLORUȚA Ion,
 MUSTĂCIOȘU Ion,
 SCORTARU Ion, omorît cu ranga, în cap, de muncitorii din camioanele C.F.R.,
 ȘULEA Ion, comisat a fost împuscat din M.A.I.,
 TUDORACHE Ion, plutonier din Minist. Aer, împuscat lângă biserica Kretulescu,
 HĂLMAGEANU Ion,
 BĂDESCU Mircea.

Au mai fost unii arsi la crematoriu a căror identitate nu se cunoaște.
 PANAS Teodor din Alexandria a fost omorît pe 31 Noi 1945 în casa crematoriu

R A N I T I :

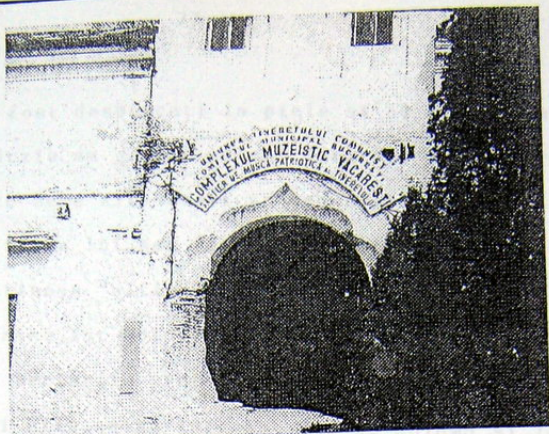
ACHICEANU Remus,
ARVUNESCU Gheorghe, sergent T.R., stud. Politehnică,
BRANCU Teodor , ; BERLIN Abraham ;
CIORBEA Ion,
CĂRJAN Nicolae,
COSTEA Dumitru,
CRIȘAN Simion,
DUMITRU Nicolae,
ENACHE Nicolae,
FĂTU Ion,
GEORGESCU Gheorghe, împușcat în fața MAI și dus la Spitalul Elisabeta.
GHEORCHE Ion, ; GOINEA Tudor;
GHENADIE Ion,
IONESCU Dumitru,
IONESCU Pascal,
IZA Emilia,
MACOVEI Eftimie, stud. medicină, str. Teodor Dragu nr. 33, în seara de 8 Nov. la
orele 18 a fost lovit pe bd. Elisabeta și internat în spital.
MARTIN Gheorghe,
MIHAI Leon, Mihai Petre
MILOȘAN Cornel,
MILODIU Constantin,
MUȘAT Eugen,
ONOPREI Gheorghe,
ORLANDO Constantin,
PĂIS Petre,
PETRESCU C. Dumitru, din str. Crisului 18, a fost lovit cu un fier în cap și
a ajuns la spitalul Colțea?
POPESCU Gheorghe,
POTOROACA Emil, subofițer rănit și dus la spitalul Colțea,
RAPANOVICI Sorin,
SGOREA Eftimie,
STANIOS Alexandru,
SCHLESINGHER Mircea, stud. arhitectură, str. N. Tomescu 3 a fost rănit la un
picior de un glont tras din interiorul Conf. Gen. a Muncii, str. Wilson.
TÂNASE Ion,
TÂNASESCU Mihai,
TUDOR Ioan și alții.

Acesta a fost bilanțul tragic, incomplet, de la 8 Nov. 1945

La manifestația din 8 Nov. 1945 au participat 80-100.000 persoane dintre
care foarte mulți elevi.

Au fost arestați în jur de 700 dintre care 80% erau elevi și studenți.

Date culese de C. Ionitoiu

Intrarea în fostul penitenciar Văcărești

Chiliile Mănăstirii Văcărești transformate în celule fotografiate în timpul demolării acestui monument istoric, și ca arhitectură și ca suferință românească.

COLT DIN INTERIORUL INCHISORII VĂCĂREȘTI

ca să anunte la Club.

Dimineata am fost desbrăcați la piele și ni s-au băgat hainele la etuvă. Mai târziu am primit un coș încărcat cu mâncăruri și s-a continuat peste zece zile acest procedeu prin gardienii care se dedulciseră la crășma lui nea Vasile. Si eram ținuți la curent cu bilete ce conțineau "ultimele informatii", și interventii pe lângă legatiile străine, iar noi comunicam liste cu numele celor ce erau arestați în beciurile prefecturii.

După vreo trei zile, ne-au întrebat cum ne chiamă și la vreo săptămână au început un fel de anchetă pentru a ne tria, eram informați de afară că vor să facă un proces national-tărănistilor acuzati de "incidentele" de la 8 Noiembrie, după versiunea rusească.

Celui care mi-a luat declaratia, eu și ceilalti am declarat că am fost arestați noaptea când veneam de la sărbătorirea unui prieten care era și el ridicat de pe stradă. Nimic altceva. De afară ni s-a comunicat că erau căutați de sigurantă pentru arestare Ion Goia, Ion Bărbus, Aurel Ludosanu, Mihai Tartia și Marcel Rădulescu... Ultimii doi nu fuseseră depistați că se află printre arestați.

Fiind depistați la Prefectură, cei doi, au fost ridicați și duși la Cuftea Martială unde magistratul Iorgu Popescu se ocupa cu întocmirea dosarului în vederea înscenării unui proces partidului.

După 10 zile am fost eliberat eu și Sergiu Macarie și alții vreo 50 de la Prefectură și din alte locuri de detentie: Confederația Generală a Muncii, M.A.I., Reg. 1 Grăniceri, Jilava, Uranus...

Imi fac datoria să amintesc numele celor omorâți de sigurantă și armată cu ocazia acestei manifestatii pe care-i detin eu: Mircea Alexandru, Mircea Bădescu, Aurelian Barbu, Constantin Beu, Ion Cincă, Sandu Constantin, Vetuța Corău, Ion Floruța, Ion Hălmagiu, Ion Muștăciosu, Teodor Pantaș, Ion Scorțaru, Ion Sulea, Ion Tudorache... între ei au fost chiar comuniști. Au mai fost unii morți, arși la Crematoriu, pe care numai Dumnezeu îi mai știe. Lista celor răniți pe

care o am cuprinde peste 35 de nume.

După cum am spus astfel de manifestații au avut loc și în celelalte Centre universitare. De exemplu de la Timișoara deținem procesul-verbal al anchetatorului magistrat, căp. Popescu Oprea cu lista a 34 areștați cu mandat în vederea cercetărilor ca învinuți de a fi participat la "incidentele" din 8 Noiembrie 1945, dintre care 27 sunt studenți, unul elev și alții muncitori.

De fapt această situație de teroare așternută peste țară a fost găsită de către Mark Ethrige, emisarul președintelui american care a sosit în aceea perioadă în România. El a stat de vorbă cu peste o sută persoane din diferite categorii și a reținut și aprecierea unui membru al guvernului că partidul comunist nu reprezintă decât maximum 10% și că o nouă dictatură s'a instaurat în locul celei răsturnate la 23 Aug. 1944.

Cei areștați cu 8 Nov. au fost trimisi unii, 188 la Jilava iar alții reținuți la Curtea Martială și pe 12 Ian. 1946 procurorul Iorgu Popescu a făcut un referat pentru calasarea dosarelor a 371 persoane din lipsă de dovezi, iar închiderea definitivă s'a produs pe 28 Aprilie 1946 când a fost eliberat și Mihai Tartia, ultimul.

ACTIVITATE DUPĂ 8 NOIEMBRIE 1945.

Am continuat la club cu strângerea de mărturii despre cele petrecute și întocmirea situației celor areștați.

După iesirea de la Prefectură, spre sfârșitul lui Noiembrie, am fost anunțat că Iuliu Maniu vrea să știe ce s'a petrecut eu cei areștați și m-am dus în str. Sființilor nr. 10 împreună cu Ion Goia.

Am relatat cele întâmplate pe 8 Noiembrie, ca martor la desfășurarea evenimentelor și apoi situația celor areștați și ancheta de la Prefectura Poliției.

Cunoscând situația mea cu NKVD-ul de la Craiova, Iuliu Maniu m-a întrebat dacă am ce-mi trebuie pentru existență și unde locuiesc.

Am spus că la club dorm, în birou pe mese și mănânc la Cantina Femeilor Ortodoxe.

A rămas surprins și mi-a spus: Dacă fi dă în gând lui Teohari Georgescu să facă o descindere la partid, te găsește și te ridică, cine știe pentru cât timp. E posibil să încerce și asta și chiar să introducă arme și material compromițător, cum ați văzut că au încercat și la Craiova, pentru a justifica organizarea revine partidelor de opoziție.

Uite ce este, dragul meu, dumneata cu Ion Goia rămâneți aici în camera mea să dormiți. Aici o să și mâncați, doamna Clara Romanos o să vă pregătească ce trebuie. Eu mă duc în altă parte să locuiesc, că am prieteni și pe mine nu cutează să nu mă primească. Dar dumneata unde te duci nu te primește nimeni după cum vezi. Aveți să stați aici până trece iureșul acesta și până vă voi găsi locuință sigură.

Acolo am rămas până la Sf. Nicolae, în locuința lui Iuliu Maniu care nu avea decât o cameră și o mică sufragerie. Am dormit cu Ion Goia în singurul pat. Era o locuință foarte modestă.

Am fost anunțat că mi s'a găsit adăpost pe str. Popa Soare la profesorul Universitar G.K. Constantinescu, o cameră la mansardă cu intrare separată, care a devenit un loc de refugiu pentru mulți prieteni.

De Sf. Nicolae fiind ziua onomastică a lui Nicolae Penescu, și Nicolae Lupu (vicepresedinte al partidului) sau făcut două delegații care să meargă să-i felicite din partea țimăretului. Eu împreună cu Alex. Drăgulănescu am mers la Nicolae Lupu unde am asistat la o scenă care ne-a pus pe gânduri: la toastul ce a avut loc, D.R. Ioanătescu a spus: "Domnule Presedinte, d-voastră sunteți puntea de legătură dintre clasa muncitoare și țărănimă și în d-voastră se pun speranțele multora spre mai bine. Aveți de ales calea cea dreaptă și mergeti fără șovăire căci vă vom urma."

Intrasem în păienjenisul politicei rusești și în România erau încercări și speranțe de îmbunătățirea situației. Pe când Susaïcov se plângea Moscovei că Petru Groza devenise șovăitor, Teohariî Georghescu încheiase pactul de colaborare cu legionarii lui N. Pătrascu eliberându-i din închisoare pe cei arestați și dându-le actele celor ce trăiau în clandestinitate.

Partidul Social democrat al lui Titel Petrescu declara că va merge în alegeri singur pe listă și cu program propriu.

Pe plan extern Mark Ethridge înmâna Raportul său lui Molotov și se pregătea deschiderea Conferinței Ministrilor de externe care avea să hotărască asupra soartei țării noastre, a Bulgariei și Ungariei. Conferința s'a ținut acasă la ruși care au excelat prin "folosirea terenului" neacceptând discuțarea Mancîuriei, Azerbaidjanului și participarea Statelor Unite la tratatul de pace cu Finlanda.

Dacă în Ungaria echipa comunistă de la Moscova a infiltrat opoziția cu o zisă colaborare și a lichidat partidul agrarian în mai puțin de un an, și în Bulgaria s-au ținut alegeri cu sânge și falșuri strivind tot opoziția, cu privire la România Stalin (nu Conferința) l-a primit pe Secretarul de Stat american, Byrnes, declarându-i "de exemplu Guvernul român ar putea, eventual, să fie convins să includă câte un reprezentant al Partidului Național Țărănesc și al Partidului Național Liberal cu excluderea lui Iuliu Maniu, Dinu Brătianu și Nicolae Lupu." Deci Stalin hotărîse eliminările, și ambasadorii SUA, Anglei și Rusiei urmau să vină la București și să pună în practică decizia unuia din afara Conferinței.

În această situație de neliniște se încheie sângerosul an 1945.

LA MISIUNEA MILITATĂ AMERICANĂ

După discuția cu Iuliu Maniu, la câteva zile, am fost anunțat să merg la doamna Ella Negruzzi (presedinta Secției de femei din cadrul PNT), care s'a interesat de felul cum o duc, dacă s'a aranjat

problema cantinei si că ar vrea să extindă ajutorarea studenților nevoiași si în privinta aceasta m'ar ruga ca cererile de cantină să treacă pe la mine fiindcă dânsa nu cunoaște situatia fiecăruia.

Deasemenea mi-a spus că de la Misiunea militară americană ar dori să stea de vorbă cu mine si mi-a dat adresa din str. Oțetari nr.10 unde pot merge dacă doresc.

M'am dus acolo si printre persoanele pe care le-am văzut era un ziarist, originar din Făgăras, Serafim Buta, care a vrut să știe ce s'a întâmplat la NKVD-ul de la Craiova despre care fusese informat. I-am povestit si mi-a spus că dacă doresc să fac o declarație amănunțită pot veni de a doua zi și voi scrie numai acolo. M-am dus 3 zile la rând și am așternut pe hârtie, amănunțit, cazul pe trecut.

Cu ocazia sărbătoririi "pomului de Crăciun" de la Penescu acasă unde erau mai mulți fruntasi politici (str. Andrei Muresanu 10), Penescu m-a luat de o parte și mi-a spus că într'o revistă americană a apărut cazul meu fără a se sublinia numele.

Zilele Crăciunului le-am petrecut la Căminul de nevăzători din Vatra Luminoasă unde părintele Matei Ghiuzan a venit încărcat cu de toate și vreo 10 persoane am luat masa în camera colegului nostru de facultate *George* Lupu, invalid în urma exploziei unei grenade din primul război mondial, când el avea 12-13 ani.

Toate trei zile am stat acolo, fiind și secretarul Asociației, și zilnic se țineu sedințe în care câtecele si orchestra erau la baza acestor reuniuni.

Imediat după anul nou au început discuțiile si presiunile din partea celor trei ambasadori supraveghiați de Văsinschi care manevra, până când Maniu a propus toată Belegația permanentă din care să alege comunistii. Așa a fost ales Emil Hatieganu ministru în guvern.

ZISĂ DESTINDERE ÎN VEDEREA ALEGERILOR.

Guvernul Groza urmărea să câștige timp si să fărâmițeze partia

dele de opozitie, și câștigarea de aderenti prin fel de fel de promisiuni. S'a dat iarăși voie ca partidele de opozitie să-și scoată ziarele, dar santajul era cu hâria "rationalizată" pentru partidele istorice și o cenzură la sânge. Au fost cazuri când Dreptatea a apărut cu locul gol în cazul articolului cenzurat, iar alte articole ciopârțite de nu se înțelegea nimic.

Au fost situații când pentru apariția ziarului a trebuit să se cumpere hârtie la "negru" și aceasta se făcea chiar de la ruși.

Asupra tipografilor se făceau presiuni ca să nu lucreze pentru partidele de opozitie. Cu greu s'a găsit o echipă care a lucrat la tipărirea "Dreptății". Sediul tipografiei a fost într'un local din str. Valter Mărăcineanu nr. 2 sub conducerea ing. Ion Puiu, care la acea dată făcea parte din conducerea de trei a Tineretului PNT pe țară alături de Augustin Vișa și Mihai Tartăia.

În sfârșit, când în jur de 15 Ianuarie 1946 a reapărut "Dreptatea" a intervenit alt incident. Sindicatul vânzătorilor a refuzat să-și difuzeze. Atunci de urgență am făcut câteva echipe studentesti și am plecat cu teancuri de ziare pe stradă.

A fost un "delir", lumea ni-l scotea din mână și foarte mulți nici nu mai așteptau restul. Nici nu ajungeam până la Brătianu, Lăzăr, Piața Romană sau Piața Victoriei și rămâneam cu brațele goale. Reveneam și luam alte teancuri. Nenorocirea era că practic nu puteam ajunge spre periferie, la oamenii din cartiere. Expediția în provincie era boicotată de poștă și de C.F.R.

Cam după o săptămână vânzătorii de ziare văzând impactul la public au renunțat la "greva impusă" -- au venit solicitând difuzarea, și ne-au lăsat nouă libertatea altor acțiuni, fiindcă Ministerul Educației condus de Stefan Voitec hotărâse alegeri în Facultăți pentru crearea Asociațiilor studentesti, pe care noi le doream profesionale, iar acolitii regimului urmăreau să le transforme în oficine de propagandă comunistă.